

antropológiai film, női lét, privát emlékezet, fénykép

A három nővér

2008

30'

videó, színes

Rendező: Kőszegi Edit

Munkatársak: Fogarasi Vilmos, Heves László, Dianóczki Dóra, Karaszek Zoltán, Laczkovich Péter

Zene: Fátyol Tivadar

Gyártásvezető: Solymosi Nobert

Operatőr: Kőszegi Gyula

Vágó: Nemes Oresztész

A rendező munkatársa: Szuhay Péter

Producer: Surányi András

Gyártó: Anzixfilm, Filmmágnes

A film linkjei:

<https://www.youtube.com/watch?v=1n1WBiCqKko>

„Mivel a filmezés során a legfontosabbnak a szereplőinkkel kialakult viszonyt, barátságot tartjuk, ezért ez a legfontosabb szempont.”, válaszolt egy interjúban Kőszegi Edit, és ez a közeli kapcsolat nyomot hagy magán a filmen is. A Csehov-drámát címében nem minden ok nélkül idéző film három cigány testvér, Faragó Gizella (Marka), Faragó Mária (Mogyor), Faragó Erzsébet (Máris) életét és (Gizi esetében) halálát dokumentálja. Pócsik Andrea antropológiai szemléletűnek nevezi a filmet, mivel a végeredményt évekig tartó forgatás előzte meg, és a film a szereplői saját „világából építkezik”. Valóban, a hosszú kapcsolat révén az alkotók betekintést nyertek a családot hárman együtt alkotó, férj és gyerekek nélkül élő nővérek mindennapi munkáiba (a tanyasi ház és az állatok karbantartása), ünnepeibe, magányába és együttlétébe, és az általuk elmondott történetek és megmutatott fényképek révén a családi emlékezetbe. A film hagyományos, mondhatni konvencionális képi világában életképek és interjúhelyzetek váltogatják egymást. A filmesek egyes jelenetekben a távolságot tartó klasszikus antropológiai megfigyelő módszert alkalmazzák, megint más jelenetekben a szereplők folyamatosan kommunikatív kapcsolatban vannak a kamera mögött állókkal. A film utolsó öt percében az addig uralkodó tiszta felvételeket látomásos képek váltják fel, mintha a forgatás végére nagybeteggé váló Gizi elmosódó tudatát, kontúrjait vesztő érzékelését látnánk. De ez már azon a határon van, ahonnan beljebb nem léphetünk. Végül, az árulkodik leginkább a kapcsolat mélységéről, ami nem lehetett része a filmnek. Kőszegi Editet idézzük: „Amikor hosszú évek után Gizi beengedett »múzeumi szobájába«, amit addig soha nem nézhettünk meg. Kerékpárral mentünk ki a tanyára, váratlanul érkezünk, meg is örültek nekünk, s mert nem sokkal azelőtt halt meg Gizi legkedvesebb bátyja, Mutu, hát bevitt minket a tisztaszobába, hogy megmutassa a bátyja után maradt ereklyét, annak kalapját, amely ott sorakozott másik két testvére kalapja mellett. S persze mert nem kamerával érkezünk, tisztelgő látogatáson voltunk, csak fényképezőgéppel rögzíthettük a mesebeli helyzetet. De már csak így van ez, a legkedvesebb pillanatok az ilyen intimitásokban jönnek létre. De legalább megéltük s építkezünk belőle.” (M.A.)

Rendező: Kőszegi Edit

Forgatókönyv: Kőszegi Edit

Operatőr: Kőszegi Gyula

Vágó: Nemes Oresztész

Gyártásvezető: Solymosi Norbert

Producer: Surányi András

Gyártó: Filmmágnes Kft.

Szereplő: Faragó Gizella, Faragó Erzsébet, Faragó Mária

Szakirodalom:

A három nővér. A Film.hu interjúja Kőszegi Edittel, *Film.hu*, 2009. január 23,
<https://magyar.film.hu/filmhu/magazin/a-harom-nover-koszegi-edit-harom-nover-tanyavilag.html>

Boronyák Rita: Amit látnak, elfogadják annak, amit látni vélnek, *Filmkultúra*,
https://filmkultura.hu/archiv/arcok/nyomtatobarat.php?cikk_azon=616

Pócsik Andrea: Ember a talpán. Kőszegi Edit – Szuhay Péter: A három nővér, *Filmtett*, 2009.
január 31. <http://www.filmtett.ro/cikk/684/koszegi-edit-szuhay-peter-a-harom-nover>

Közösségkutatás és „akcióantropológia”. Romakép Műhely-beszélgetés Kovács Kristóf,
Kőszegi Edit, Pócsik Andrea és Szuhay Péter részvételével), 2011. március 3,
<http://www.romakepmuhely.hu/kurzusok/2011-2/romakep-muhely1-docuart/program/>

Díjak:

40. Magyar Filmszemle (2009) - Legjobb operatőr (dokumentumfilm): Kőszegi Gyula